Додаток
до наказу директора ліцею
24.03.2026 № 37-осн

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
членів робочої групи Рівненського ліцею № 27 Рівненської міської ради
під час проведення самооцінювання якості освітніх і управлінських рішень
за напрямом «Освітнє середовище»
Січень, 2026

До яких процедур залучалися члени робочої групи під час проведення самооцінювання:

- спостереження за освітнім середовищем;
- вивчення педагогічної діяльності;
- проведення та оформлення інтерв'ю з директором ЗО, заступниками директора, практичним психологом та соціальним педагогом, представником учнівського самоврядування, внесення інформації в узагальнену таблицю;
- спостереження за проведенням навчальних занять.

За результатами спостереження, самоаналізу вчителями власної професійної діяльності, опитування учасників освітнього процесу (батьків – 291, учнів – 106, педагогів – 53), інтерв'ю із директором, заступниками директора, практичним психологом, вивчення документації можна зазначити наступне:

Вимога / правило напряму	Опис вимоги / правила за критеріями на підставі результатів проведених спостережень, опитувань, вивчень	Рекомендації
Напрям 1. Освітнє середовище закладу освіти		
Вимога 1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці	Критерій 1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці Територія ліцею доступна для сторонніх осіб і несанкціонованого заїзду транспорту; приміщення - недоступні для сторонніх осіб. Майданчики для здобувачів освіти початкової школи обладнані, однак відсутнє ігрове та спортивне обладнання, що відповідає віковим особливостям учнів і відсутні тіньові навіси/альтанки. Облаштовано спортивні майданчики з твердим покриттям. Наявне велике футбольне поле з трав'яним покриттям та мале - зі штучним покриттям. Навчальні приміщення, роздягальні, санітарні вузли для учнів початкової школи розміщені в окремому блоці на 1-3 поверхах і відокремлені від навчальних приміщень для учнів 5-11 класів. Територія ліцею є безпечною та комфортною для навчання та праці: фізкультурно-спортивне обладнання не пошкоджене; покриття майданчиків;	Із метою створення безпечних, нешкідливих умов навчання і праці, інклюзивного простору, якісного виконання освітньої програми закладу освіти звернутися до засновника з клопотаннями щодо: -забезпечення цілісності огорожі закладу освіти, а саме встановлення частини паркану по периметру території; - облаштування майданчика для учнів 1-4 класів відповідно до вимог;

	наявні ями; немає нависання гілок, сухостійних дерев; територія є чистою та охайною; немає нагромадження сміття, опалого листя, будівельних матеріалів; немає колючих насаджень, рослин з отруйними властивостями або які викликають алергію; територія ліцею освітлюється у вечірній та нічний час. На території ліцею є напівзруйнована теплиця зі скляним покриттям. У закладі освіти є безпечне неслизьке покриття ґанку без рельєфного маркування, огородженням і зручними поручнями вздовж сходів, що забезпечує умови доступності будівлі; немає контрастного, рельєфного маркування на стінах та підлозі; немає контрастного маркування ділянки поручня, які відповідають першій та останній сходинці маршу; немає маркування контрастними рельєфними лініями пішохідних зон у приміщенні ліцею; наявна візуалізація призначення приміщень; наявні вказівники, шляхи евакуації; немає захаращення коридорів, рекреацій, міжсходових клітин; наявні запасні виходи; наявна система оповіщення; відсутня система оповіщення, доступна для дітей з порушенням слуху і зору. Наявна споруда цивільного захисту, яка знаходиться в підвальному приміщенні ліцею. Розрахункова місткість захисної споруди відповідає кількості учнів ліцею; наявні місця для сидіння у достатній кількості; наявні ємності з питною та технічною водою; контейнери для зберігання продуктів харчування відсутні; немає виносних баків, що щільно закриваються, немає баків для нечистот; наявне резервне штучне освітлення; наявні первинні засоби пожежогасіння; наявні засоби надання медичної допомоги; наявні засоби зв'язку і оповіщення (підключена мережа Інтернет); відсутній вільний доступ для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; є умови для проведення навчальних занять, але не для всіх класів. Безпечне середовище – одна із умов якісного освітнього процесу і убезпечення всіх його учасників особливо в період воєнного стану. Адміністрація і колектив закладу дбає, щоб освітнє середовище було комфортним для всіх учасників освітнього процесу (у ліцеї навчаються учні з ООП). Для цього в освітньому закладі: 1. Є пандуси. 2. Дотримується належний санітарно-гігієнічний стан. 3. Контроль доступу до приміщення закладу забезпечується черговими вчителями та вахтером, а також офіцером освітньої безпеки. 4. Наявні ресурсні куточки (планується створення ресурсної кімнати).	- проведення ремонту проїзної частини біля воріт; - забезпечення безбар'єрного доступу до укриття; - відновлення теплиці для проведення навчальних занять і дослідницької діяльності; -створення умов для проведення навчальних занять в укритті для всіх класів; -облаштування туалетної кімнати для педагогів та для учнів (на 2-му поверсі); -проведення ремонту актової зали; -облаштування їдальні; -капітальний ремонт актової зали; -створення кабінету безпеки; -забезпечення внутрішньої системи оповіщення для дітей із порушенням слуху і зору (відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»; частини третьої статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту»; пунктів 4, 9 Розділу 1 наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» від 25 вересня 2020 року № 2205 (із змінами). Це дозволить забезпечити комфортні та безпечні умови навчання і праці для учасників освітнього процесу. Забезпечити: -недоступність у приміщення ліцею сторонніх осіб;

	5. Проводяться інструктажі щодо правил безпечної поведінки у разі виникнення надзвичайних ситуацій. 6. Розроблене положення «Правила для учнів». 7. Організовуються зустрічі з представниками ДСНС. 8. Реалізовується програма з профілактики булінгу, насильства, програма з кібербезпеки. 9. Налагоджена співпраця з соціальними службами. 10. Забезпечуються харчуванням здобувачів освіти. 11.Вдосконалюється освітнє середовище (листи-клопотання до засновників, залучення благодійних та спонсорських коштів, робота з батьківською громадськістю). 12. Продовжується заміна системи освітлення на енергозберігаючі лампи. 13. Забезпечено належний повітряно-тепловий режим. 14. Заздалегідь готується система опалення до початку опалювального сезону. Повітряно-тепловий режим навчальних приміщень відповідає санітарним вимогам. Наявні навчальні кабінети, де забезпечено вимоги до режиму освітлення, адже переважна більшість навчальних кабінетів оснащена сучасними енергозберігаючими освітлювальними приладами. Забезпечено питний режим (фасована вода в індивідуальному посуді, у бутлях). Вологе прибирання навчальних приміщень проводиться щоденно після 3-го уроку та після закінчення останнього навчального заняття. Вологе прибирання спортивних залів проводиться щоденно після кожного навчального заняття, а також після закінчення навчальних занять і занять секцій. У великому спортивному залі для хлопців і дівчат є роздягальні, які потребують ремонту. У ліцеї наявні санітарні вузли для учнів: окремо для хлопчиків і дівчаток, які розміщуються на кожному поверсі. Санітарні вузли забезпечені усім необхідним. У санітарних вузлах облаштовано умивальники з холодною проточною водою (гаряча вода не скрізь є), наявні диспенсери з рідким милом, є електросушарки для рук. Передбачений санітарний вузол для педагогічних працівників, інших (окрім учнів) учасників освітнього процесу, однак він потребує ремонту). Санітарні вузли прибираються декілька разів на день, прибирання відбувається щоденно в кінці робочого дня з використанням дезінфекційних засобів. Приміщення їдальні, столи, стільці, місця для видачі готових страв чисті та регулярно миються. У приміщенні їдальні (перед входом) наявні рукомийники, проточна вода, мило, є електросушарки для рук.	-ремонт роздягалень у спортивній залі.

	За результатами анкетування, більшість батьків оцінюють стан освітнього середовища, а саме облаштування території, як «добре» (52,2%) і «відмінно» (21,9%). З-поміж 44,3% учнів оцінюють як «добре» і 17,9% - «відмінно», 34,9% - «задовільно»; половина батьків і більше половини учнів оцінюють дизайн приміщень як «добре» і «відмінно»; 83,7% батьків і 78,2 % учнів задоволені чистотою та облаштуванням навчальних кабінетів; 65,6% батьків та 61,4; учнів задоволені чистотою та облаштуванням туалетних кімнат; однак четверта частина батьків та учнів оцінює їх як «задовільно»; чистотою та облаштуванням їдальні задоволені 72,8% батьків та 68,9% учнів, однак четверта частина батьків та учнів оцінює як «задовільно; більшість опитаних батьків та учнів задоволені чистотою та облаштуванням спортивної зали, третина оцінює як «задовільно»; температурний режим у закладі влаштовує 71,8% батьків та лише 37,7% учнів, більшість учнів оцінює як «задовільно» і «погано»; більшість батьків (66,6%) задоволені умовами безпеки та гігієни в укритті, однак більше половини учнів вважає їх задовільними і поганими. У закладі освіти кількість учнів 1043 не перевищує проєктну потужність ліцею (1770). Усі навчальні приміщення використовуються в освітньому процесі раціонально. Відсутні диспропорції (різниця між найбільшою і найменшою кількістю учнів) у класах однієї паралелі в початковій, базовій, профільній школі. Адміністрація закладу, розуміючи кількість учнів початкової, середньої, старшої школи, намагається оптимально використовувати усі приміщення. У ліцеї є актова зала, 2 спортивні зали, спортивна кімната та клас хореографії. Для проведення уроків фізичної культури в початковій школі використовується мала спортивна зала та спортивна кімната, для середніх та старших класів уроки фізкультури проводяться у великій спортивній залі. У закладі є 2 кабінети обслуговуючої праці і 2 майстерні (слюсарна, столярна). У закладі існує кабінетна системи навчання. Середня наповнюваність учнів у 1-4 класах – 21, у 5-9 – 24, у 10-11 – 19. Кабінети адміністративно-психологічної служби розміщені раціонально. На першому поверсі ліцею знаходиться кабінет директора, секретаря, учительська, заступників з НВР. На четвертому поверсі - кабінет психолога та логопеда. У ліцеї є робочі (персональні робочі) місця для педагогічних працівників та облаштоване місце відпочинку для учасників освітнього процесу. У цілому за критерієм 1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці – вимагає покращення	

	Критерій 1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми. У ліцеї достатньо необхідних навчально-методичних матеріалів для виконання освітньої програми. Педагогічні працівники в цілому задоволені освітнім середовищем та умовами праці. Батьки учнів переважно задоволені рівнем матеріально-технічного забезпечення та умовами (комфортом) навчання дітей. У ліцеї достатня кількість необхідних приміщень для здійснення освітнього процесу. Навчальні приміщення у достатній мірі обладнані усім необхідним для здійснення освітнього процесу (робочі (персональні робочі) місця вчителя, інтерактивні дошки, спортивне обладнання, місця для відпочинку тощо). Однак у ліцеї немає STEM-лабораторії та класу безпеки; кабінети інформатики мають недостатньо персональних комп'ютерів для виконання навчальних програм (кількість учнів є більшою за кількість робочих місць: один кабінет має 10 робочих місць, інший - 7), обладнання фізкультурно-спортивної зали достатньо для виконання навчальних програм; кабінети хімії, фізики, біології, географії, математики, іноземних мов, кабінет практичного психолога, ресурсна кімната, бібліотека потребують частково оновлення; кабінети початкових класів оснащені сучасними засобами навчання та обладнанням. Навчальні приміщення забезпечені доступом до мережі Інтернет (дротове та бездротове підключення). Однак кількість комп'ютерної техніки недостатня для реалізації освітньої програми. У ліцеї є потреба: 1. У додатковому обладнанні та дидактичних матеріалах для кабінетів математики, хімії, фізики. 2. У додатковому обладнанні та інвентарі для спортивного залу (м'ячі, скакалки, мати тощо) та настільних іграх. 3. У комп'ютерах та ноутбуках для кабінетів інформатики. 4. У копіювальній техніці. У цілому за критерієм 1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми – вимагає покращення.	Оновити обладнання в кабінетах хімії, фізики, біології, географії, математики, іноземних мов, кабінеті практичного психолога, ресурсній кімнаті, бібліотеці для забезпечення ефективного виконання освітньої програми; Звернутися до засновника з клопотаннями щодо забезпечення: -додатковим обладнанням та дидактичними матеріалами кабінетів математики, хімії, фізики; - інвентарем спортивного залу (м'ячі, скакалки, мати тощо) та настільними іграми; - комп'ютерами та ноутбуками кабінетів інформатики; - копіювальною технікою.
	Критерій 1.1.3. Учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх	Заступнику директора забезпечити у протоколах засідань педагогічної ради

	Журнал реєстрації вступного інструктажу з охорони праці наявний, записи ведуться систематично, наявні всі підписів працівників. Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці, є журнал реєстрації інструктажів з учнями із безпеки життєдіяльності, що зберігаються в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо. У класних журналах заповнена сторінка обліку інструктажів. Є наказ про затвердження програми вступного інструктажу з охорони праці та програми первинного інструктажу з охорони праці на робочому місці. Є інструкції з охорони праці для всіх професій і видів робіт (переглядаються один раз на 3 роки для робіт підвищеної небезпеки, на 5 років – для інших робіт). У річному плані роботи передбачені навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. Однак у протоколах засідань педагогічної ради звіт із питань профілактики травматизму останні два роки не проводився. Є посвідчення про перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності у керівника закладу освіти, заступника і членів комісії з перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності. На початку навчального року в ліцеї створюється і видається наказ «Про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності». Проводяться інструктажі з охорони праці (вступний, первинний, повторні, позапланові, цільові). Ведеться «Журнал реєстрації інструктажів з охорони праці». Інструктажі з питань безпечної поведінки із здобувачами освіти фіксуються в електронних журналах. Також наявний «Журнал реєстрації інструктажів із питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях». Наявний «Акт огляду об'єкта будівлі закладу освіти щодо створення безпекового простору для учасників освітнього процесу» та «Акт прийому готовності освітнього закладу до нового навчального року», паспорт безпеки закладу. Інструктажі з безпеки життєдіяльності є в кожному навчальному кабінеті та спортивній залі. У цілому за критерієм 1.1.3. учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх – вимагає покращення	звіт із питань профілактики травматизму.
	Критерій 1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку з учнями та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях.	Передбачити в плані роботи на рік навчання/інструктажі педагогічних працівників із питань надання домедичної допомоги. Немає наказів

	Переважна більшість (86%) учнів та 85% педагогів отримують інформацію від учителів/керівництва ліцею з питань техніки безпеки під час навчальних занять, пожежної безпеки, правил поведінки під час надзвичайних ситуацій. Усі учасники освітнього процесу обізнані з алгоритмом дій під час звучання сигналу «Повітряна тривога» та переважно дотримуються його. У кабінетах підвищеного ризику оприлюднено правила поведінки під час навчальних занять. Оприлюднено пам'ятки для учасників освітнього процесу щодо правил поводження під час повітряної тривоги, евакуації, перебування в укритті, мінної безпеки. Учасники освітнього процесу переважно дотримуються правил поведінки, визначених у ліцеї. Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки. У закладі та на його території не порушуються правила заборони куріння, вживання алкогольних напоїв. У плані роботи на рік не передбачено навчання та інструктажі педагогічних працівників з питань надання домедичної допомоги. Немає накази керівника з питань проведення навчань та інструктажів із питань надання домедичної допомоги, реагування на випадки травмування або погіршення самопочуття учнів і працівників під час освітнього процесу. Значна частина працівників (40) пройшла навчання з домедичної допомоги. У перспективному плані для проходження курсів підвищення педагогічної кваліфікації передбачене навчання з домедичної допомоги усіх працівників. Тож 62,3 % педагогів володіє навичками з надання домедичної допомоги, 11,3% - частково володіє. У ліцеї є журнали реєстрації нещасних випадків з працівниками ліцею та реєстрації нещасних випадків з учасниками освітнього процесу. У ліцеї розроблений алгоритм дій у разі нещасного випадку та/або погіршення стану здоров'я учасників освітнього процесу. 1.Консультація сестри медичної, яка надає первинну медичну допомогу. 2. Повідомляють батьків (якщо це здобувач освіти). 3. У разі необхідності викликають службу 103. 4. У супроводі сестри медичної (батьків) пацієнта госпіталізують (за потреби). За результатами опитування, майже всі педагоги (98,1%) ознайомлені з послідовністю дій у разі нещасного випадку та/або травмування учасників освітнього процесу.	керівника з питань проведення навчань/інструктажів з питань надання домедичної допомоги, реагування на випадки травмування або погіршення самопочуття учнів і працівників під час освітнього процесу.

	У цілому за критерієм 1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку з учнями та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях – достатній рівень.	
	Критерій 1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування учнів і працівників. У річному плані роботи передбачено заходи, спрямовані на розвиток культури здорового харчування в учнів, проте відсутні такі заходи на розвиток культури харчування працівників закладу. Щоденне меню є доступним для учасників освітнього процесу. Меню їдальні щодня розміщуються на відведеному для цього стенді, надсилається у вайбер-групи класним керівникам для ознайомлення батьків. Здебільшого наявне сервірування столів: наявність ложок, виделок, пиріжкової тарілки, проте немає серветок. В асортименті їдальні відсутні харчові продукти заборонені для реалізації у шкільних буфетах, хоча в поодиноких випадках вони є. Забезпечено умови для харчування учнів з особливими дієтичними потребами, у тому числі з непереносимістю глютену та лактози, харчовою алергією та непереносимістю окремих харчових продуктів або речовин. Відсутні візуальні матеріали, доступні для здобувачів освіти/дітей всіх вікових груп, що популяризують здорове харчування (про користь і важливість овочів, фруктів та ягід щодня, під час кожного прийому їжі) та їх недостатньо. У ліцеї є потреба в капітальному ремонті їдальні. Також у приміщенні їдальні необхідно оновити меблі. Чергування учнів та вчителів в їдальні є не завжди якісним. Не всіх задовольняє графік харчування. За результатами анкетування є пропозиції щодо урізноманітнення гарячих страв та буфетної продукції. Щоденне меню оприлюднюється у вайбер-групах класних керівників для ознайомлення батьків. Серед батьків та учнів проводиться анкетування щодо організації і якості харчування в ліцеї. Результати анкетування аналізуються, інформація доводиться до підприємця, береться до уваги у роботі. Із питань організації харчування проводяться наради при директору, організаційні наради для класних керівників. Питання, пов'язані з харчуванням, обговорюються на загальноліцейних лінійках для учнів, зустрічах з батьками. Також у закладі проводиться класними керівниками 1-11-их класів просвітницька робота	Звернутися до засновника з клопотаннями щодо капітального ремонту їдальні. Передбачити в плані роботи ліцею заходи, спрямовані на розвиток культури харчування працівників закладу. Забезпечити: -якісне чергування учнів та вчителів у їдальні; - оптимальний графік харчування; -урізноманітнення гарячих страв та буфетної продукції; - систематичне інформування учнів про правила поведінки під час прийому їжі та про вплив харчування на стан здоров'я.

	(тематичні години спілкування, бесіди, ситуативні ігри, вікторини, перегляди відеосюжетів тощо) щодо користі здорового харчування . За результатами опитування батьків, більшість дітей харчується у шкільній їдальні завжди або переважно завжди. Із них 83,8% повністю задоволені якістю харчування або переважно задоволені. Не задовольняє половину опитаних батьків в організації харчування режим харчування (короткотривалі перерви, що не дають можливості для прийому їжі). За результатами опитування, більшість учнів вказала, що задоволена умовами харчування в ліцеї, адже їжа в їдальні завжди, або як правило, смачна та різноманітна. Учні не харчуються у шкільній їдальні, бо третина опитаних приносить із собою бутерброди чи іншу їжу, адже це для них дорого; 13,7% не встигають, бо коротка тривалість перерв; 9,6% учнів купують щось із фастфуду біля ліцею; ще третина учнів купує продукцію в буфеті. Третина опитаних учнів вказала, що їх інформують про правила поведінки під час прийому їжі та про вплив харчування на стан здоров'я лише на початку навчального року/семестру; більше третини опитаних вказала, що на отримує інформацію на початку та періодично протягом навчального року; ще третина учнів не отримує таку інформацію. Переважна більшість опитаних педагогів вказала, що їх задовольняють умови харчування в ліцеї, адже їжа в їдальні завжди, або як правило, смачна та різноманітна (наявність овочів, салатів, злакових, фруктів та ягід). У цілому за критерієм 1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування учнів і працівників – вимагає покращення.	
	Критерій 1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті У ліцеї встановлено антивірусне програмне забезпечення, але наявний доступ до сайтів з небажаним змістом. Наявний Wi-Fi, пароль до якого періодично змінюється; хмарні сервіси для захисту від кіберзагроз. Є достатньо роутерів для забезпечення доступу до мережі Інтернет. За результатами опитування, переважна більшість учнів вказала, що їх інформують у ліцеї про те, як безпечно користуватися Інтернетом. Майже всі вказали, що отримали попередження про кібербулінг.	

	У цілому за критерієм 1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті – достатній рівень.	
	Критерій 1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників У ліцеї проводяться адаптаційні заходи для новоприбулих учнів: екскурсії по ліцеї, «Вступні тижні»: ознайомлення із правилами поведінки, розкладом, із новими педагогами. Адміністрація та класні керівники забезпечують соціальну інтеграцію (знайомство учнів між собою, підтримка у навчанні та позакласних активностях), психологічну підтримку (зустріч із соціальним психологом для адаптації до нового навчального середовища). У ліцеї проводяться адаптаційні заходи для учнів 5-х класів: методична нарада «Про організацію освітнього процесу в 5-х класах НУШ і вивчення базових предметів в основній школі»; педагогічна рада (оцінювання здобувачів освіти); батьківська спільнота в соціальній мережі «Вайбер»; на інформаційному сайті ліцею розміщено розклад занять та дзвінків, при складанні розкладу уроків враховано оптимальне співвідношення навчального навантаження протягом тижня; загальноліцейна батьківська конференція і батьківські збори у класах. Двічі на рік адміністративно-психологічна служба здійснює моніторингову діяльність із вивчення адаптації учнів 1-х та 5-х класів: це відвідування уроків, комплексне соціально-психологічне діагностування учнів практичним психологом та соціальним педагогом, психолого-педагогічний консиліум із метою вивчення адаптації учнів. У закладі здійснюється психологічний супровід дітей вразливих категорій, що зазнали психотравмуючого впливу внаслідок військових дій, а саме з учнями ВПО (у закладі навчаються 22 дитини), діти із сімей АТО/ООС (80 учнів), діти із сімей військових ЗСУ (98 учнів). Психолог щосереди проводить консультації з батьками та учнями в рамках проєкту «Психологічна підтримка», корекційні заняття зі зниженням рівня тривожності, заняття з ментального здоров'я «Як ти»; піскотерапія «Подорож до пісочної країни». Психолог та соціальний педагог проводять психологічну просвітницьку роботу з підтримки ментального здоров'я на тему «Як допомогти дитині пережити психотравмуючи подію». Психолог та соціальний педагог здійснють психологічний супровід здобувачів освіти з адаптації до умов навчання в такий спосіб: проводять діагностувальну роботу з учнями 1 класу, а саме: ведуть спостереження за пристосуванням учнів	Створити систему психологічної підтримки для педагогічних працівників (запровадити консультування з практичним психологом; організовувати тренінги, семінари з тематики професійного вигорання, емоційної стабільності та ресурсного стану; включити до плану роботи ліцею заходи щодо соціально-психологічного супроводу педагогів тощо).

	до нових умов навчання та виховання (протягом року), проводять тестову бесіду (за С. О. Банковим, методика «Будиночок» за Гуткіним), діагностують розвиток довільної уваги (за методикою «15квадратів») та рівень шкільної мотивації (за М. Гінзбургом). З учнями 5-го класу психолог та соціальний педагог проводять такі діагностики: визначення мотивації школяра до навчання у школі (за Н.Г. Лускановою), визначення рівня міжособистісних стосунків в учнівському колективі (соціометрія), визначення рівня адаптації (тривожність, агресія) за методикою Айзенка, визначення рівня психофізичної та психологічної адаптації. Двічі на рік у ліцеї проводиться психолого-педагогічний консиліум за результатами адаптації учнів 1-х та 5-х класах; надаються індивідуальні консультації для класних керівників та батьків учнів про особливості адаптаційного періоду 1-го та 5-го класу. Психолог та соціальний педагог беруть участь у загальноліцейній батьківській конференції, батьківських зборах для учнів 1-х та 5-х класів на тему «Адаптація нового життя з його вимогами та труднощами»; здійснюють індивідуальну корекцію з учнями в період адаптаційного процесу; проводять групові заняття для згуртування учнів 5-х класів, створення позитивного психологічного клімату. Також психолог, соціальний педагог та класні керівники здійснюють супровід новоприбулих учнів. Тож під час опитування більшість батьків вказала, що в дитини під час адаптаційного періоду в ліцеї/переході до базової (5-9 класи) чи старшої школи (10-11) чи класу труднощів не виникало. Також більшість батьків вказала, що інтересу до навчання дитина не втратила; майже всі вказали, що не виявили в дитини появи ознак стурбованості, неадекватних поведінкових реакцій; переважна більшість батьків вказала, що не було конфліктів/погіршення взаємин із однолітками, старшокласниками та вчителями; більшість опитаних батьків вказала, що успішність дитини в адаптаційний період не знизилася. Тож у ліцеї в цілому налагоджено систему роботи з адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу. У ліцеї проводяться заходи з адаптації педагогічних працівників до умов праці: для молодих працівників організовується педагогічна інтернатура. Новоприбулі вчителі ознайомлюються із освітнім середовищем, нормативними документами закладу (статутом, внутрішкільним розпорядком, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти, Положенням про академічну доброчесність).	

	Здійснюється внутрішкільний контроль за роботою: відвідування уроків, аналіз діяльності педагога та своєчасна корекція його роботи, індивідуальні консультації з питань методики викладання, надається психологічна підтримка (на зняття рівня тривожності та психологічного дискомфорту в колективі). Ліцей має такі напрацювання з питань успішної адаптації новопризначених учителів: організовується педагогічна інтернатура, звіт інтернів на засіданні педагогічної ради; долучення до спільнот ліцею, корпоративної мережі; участь у заходах ліцею, участь у неформальних заходах. У ліцеї проводяться заходи з адаптації учителів до змін в освітній політиці (законодавство, Державні стандарти тощо), умовах праці (профільність, зміни в розкладі тощо): семінари, педагогічні ради, педагогічні читання, методичні наради (оновлені стандарти НУШ), вебінари (Державні стандарти, Професійні стандарти), збори та обговорення (розклад, розподіл годин), тимчасові групи підтримки, професійні спільноти, інструктажі та тренінги з безпеки. Під час опитування переважна більшість педагогів підтвердила це. Також педагогічні працівники удосконалюють знання, вміння, практичні навички у частині надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу шляхом підвищення кваліфікації в міжатестаційний період в обсязі, передбаченому частиною другою статті 51 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (не менше 10 % загальної кількості годин). Психолог та соціальний педагог вказали, що в ліцеї проводять консультації для педагогічних працівників з метою надання рекомендацій, як працювати з учнями, які мають труднощі в навчанні. Проводять групові заняття для підвищення рівня емоційної стійкості (за проєктом «Смуга»). Однак під час опитування більшість педагогів не підтвердила це. У цілому за 1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників – достатній рівень.	
У цілому за вимогою 1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці: вимагає покращення		
Вимога 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	**Критерій 1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі** У ліцеї є затверджений План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), який містить заходи для учасників освітнього процесу; враховує вікові особливості учнів, проте немає розробленої антибулінгової програми, розроблене Положення про запобігання протидії насильства та	Розробити антибулінгову програму щодо запобігання протидії насильства та жорстокого поводження з дітьми. Забезпечити:

	жорстокого поводження з дітьми. Немає рішень педагогічної ради про аналіз ефективності виконання Плану. У ліцеї здійснюються такі практичні кроки для попередження та протидії булінгу (цькування): на першій педагогічній раді схвалено Положення про протидію булінгу, насильству та жорстокому поводженню з дітьми. Усі матеріали стосовно протидії булінгу, насильства та жорстокого поводження з дітьми розміщено на сайті закладу. У ліцеї наявний інформаційний стенд. Це питанням курує заступник директора з виховної роботи, практичний психолог, соціальний педагог, офіцер служби безпеки освітнього закладу. Класні керівники на батьківських зборах та під час годин спілкування ознайомлюють батьків та учнів ліцею з особливостями явища булінгу, акцентуючи увагу на його розпізнаванні, запобіганні та спільних діях. У процесі проведення індивідуальних бесід з учнями на цьому питанні акцентується увага. Питання попередження насильства неодноразово обговорюються на загальнольноліцейних лінійках для учнів. Усі учасники освітнього процесу ознайомлені з алгоритмом дій у разі виникнення ситуацій, що є ознаками булінгу. У ліцеї регулярно організовуються зустрічі з офіцером служби освітньої безпеки закладу, час від часу - з представниками ювенальної поліції. Щороку в ліцеї проводиться тиждень протидії булінгу «16 днів проти насильства». З питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в ліцеї проводиться така робота: є розроблене Положення про запобігання протидії насильства та жорстокого поводження з дітьми; проводиться тиждень «16 днів проти насильства»; проводяться виховні години, години спілкування класними керівниками, представниками психологічної служби, однак не в повній мірі, тренінги для вироблення навичок розв’язання конфліктних ситуацій. Питання попередження насильства неодноразово обговорювалося на загальнольноліцейних лінійках для учнів. Усі учасники освітнього процесу ознайомлені з алгоритмом дій у разі виникнення ситуацій, що є ознаками булінгу. До такої роботи активно долучається офіцер служби освітньої безпеки. Учні закладу брали участь у міському конкурсі відеороликів щодо попереджння насильства. Для учнів 8-9-их класів були організовані зустрічі з представниками Департаменту соціальної та ветеранської політики. Для учнів 4,8-их класів проведено тренінги з попередження насильства представниками ГО «Видноколо».	- під час засідань педагогічної ради аналіз ефективності виконання Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)**;** - проведення тренінгів для вироблення навичок розв’язання конфліктних ситуацій; - проведення психологом та соціальним педагогом інформаційно-просвітницьких заходів, орієнтованих на протидію будь-яким видам насилля та вирішення конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу.

	У складі учнівського самоврядування діє комісія «Дисципліни і порядку», яка проводить різні заходи щодо запобігання проявам булінгу. Часто заходи проводять представники поліції, офіцер СОБ Анастасія Павлюк, психологічна служба ліцею, які розповідають учням, які є види булінгу, як його попередити, як діяти, куди звертатись, якщо все ж таки над тобою знущалися. Планом роботи на рік передбачені заходи щодо виявлення та запобігання проявам дискримінації. Для запобігання проявів дискримінації між учасниками освітнього процесу психолог та соціальний педагог проводять з учнями заняття з елементами тренінгу «Толерантність врятує світ»; години соціального педагога та психолога «Ми такі різні, але рівні»; години спілкування в інклюзивних класах. Відбулася зустріч учнів (початкова школа) із представником Спілки сліпих. Учні початкової школи переглядають та обговорюють тематичні мульфільми про толерантність. Під час опитування переважна більшість учнів ліцею вказала, що отримує інформацію про те, що таке булінг (цькування), інші форми насильства від класного керівника та вчителів і лише 2 учні вказали, що від практичного психолога/соціального педагога. Під час опитування педагогічні працівники вказали, що запобігають проявам дискримінації між учасниками освітнього процесу таким способом: переважна більшість проводить класні години, бесіди з учнями; половина педагогів проводить інформаційно-просвітницькі заходи для батьків учнів; переважна більшість педагогів власним прикладом навчає дітей толерантному ставленню та взаємоповазі; майже всі педагоги створюють у класі атмосферу рівності, доброзичливості, взаємодопомоги. Під час опитування переважна більшість батьків це підтвердила і вказала, що заклад інформує їх про шляхи запобігання та подолання дискримінації за певними ознаками (вік, стать, стан здоров'я, інвалідність, походження, соціальний і майновий стан тощо), а також попереджає та вказує способи протидії насилля над дитиною. **У цілому за критерієм 1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі – достатній рівень.**	
	Критерій 1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини	Спільно із представниками учнівського самоврядування розробити оновлену редакцію Правил поведінки для

	У ліцеї розроблено загальноліцейні Правила для учнів та оприлюднено на сайті ліцею, у класних куточках, під час проведення виховних годин, загальноліцейних лінійок, батьківських зборів та засідань педагогічної ради. Члени учнівського самоврядування (представники 5-11 класів) обговорювали пропозиції щодо Правил поведінки в ліцеї, таким чином уклали єдині для всіх. Членами учнівського самоврядування є представники кожного класу, вони й забезпечують дотримання учнями Правил поведінки в ліцеї. Представники учнівського самоврядування дотримаються правил, тим самим подаючи приклад іншим. З ініціативи учкому в ліцеї діють Рапорти. Більшість учнів (70,8%) вказала, що правила оприлюднені і вони їх дотримуються; 15, 1 % учнів вказали, що правила оприлюднені на стенді/у навчальних кабінетах/вебсайті ліцею, але вони їх не дотримуються. Учасники освітнього процесу ознайомлені з Правилами поведінки, прийнятими у ліцеї, під час засідання учнівського самоврядування, під час наради з учителями, на загальноліцейних лінійках для учнів, на батьківських класних зборах. Правила поведінки було оприлюднено в кожному класі. За результатами опитування, майже всі батьки (90%) вказали, що ознайомлені із правилами поведінки. Думка педагогів дещо інша: третина опитаних вказала, що правила розроблені, оприлюднені (на стенді/вебсайті ліцею/у навчальних кабінетах), учасники освітнього процесу їх дотримуються; більшість педагогів вважає, що правила поведінки розроблені, оприлюднені, однак учасники освітнього процесу не завжди їх дотримуються. У випадку порушення Правил поведінки в ліцеї вживаються такі заходи до учнів: адміністрація закладу, психологічна служба та класні керівники проводять бесіди. Якщо порушення більш серйозне, то адміністрація закладу запрошує батьків. Проте чимало питань, які стосуються поведінки окремих учнів, не вдається остаточно вирішити. У цьому плані систему роботи потрібно удосконадювати. Психолог та соціальний педагог вказали, що проводять індивідуальні та групові бесіди з учнями на тему «Правила поведінки в ліцеї», «Взаємостосунки у класному колективі», заняття з елементами тренінгу «Умій володіти собою», «Конфлікти і шляхи їх подолання»; лекції для батьків «Ображають діти одне одного: як допомогти?»	учасників освітнього процесу, що передбачатимуть: - популяризацію через візуал; - оформлення правил у вигляді постерів «У нашому ліцеї прийнято...» замість «Правила для учнів ...»; - етикет у шкільних чатах (нетикет); - підписання «Декларації про дотримання правил»; - запровадження «контрактів відповідальності» для учнів, які не дотримуються правил, розробляти індивідуальні плани поведінки за участю психолога та батьків.

	У цілому за критерієм 1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини – достатній рівень.	
	Критерій 1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі – керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви. Учасники освітнього процесу переважно взаємодіють на засадах взаємоповаги. Частково наявні випадки образливої поведінки, приниження, прояви психологічного насильства серед учнів. Під час спостереження траплялися поодинокі випадки фізичного насильства. У закладі впроваджується культура гендерної рівності (рівність прав та можливостей жінок і чоловіків). Учасники освітнього процесу дотримуються правил поведінки, але в неповній мірі (тож визначено відповідальних осіб, організовано чергування тощо). У ліцеї наявні накази з основної діяльності: наказ щодо організації контролю за відвідуванням «Про організацію контролю за відвідуванням ліцею здобувачами освіти», «Про стан відвідування учнями ліцею здобувачами освіти» (видається у кінці кожного семестру). Заступник директора з виховної роботи один раз на два місяці узагальнює інформацію про пропуски уроків без поважних причин. У класних журналах ведеться облік відвідування навчальних занять учнями. У ліцеї проводиться інформаційно-просвітницька робота з учасниками освітнього процесу щодо протидії булінгу (цькування) та запобіганню проявів насильства: тиждень «16 днів проти насильства», залучення учнів до участі в міських проєктах, наявний інформаційний стенд, інформування здійснюється на загальноліцейних лінійках, годинах класного керівника, налагоджена співпраця з ГО. Для реалізації антибулінгової політики з учасниками освітнього процесу проводяться такі заходи: педагоги розглядають це питання на інструктивно-методичних нарадах, батьки ознайомлюються з ознаками булінгу на класних зборах, з учнями класні керівники та психолог ліцею проводять просвітницьку роботу з розвитку навичок довірливого спілкування з дітьми. Напрацьований алгоритм дій у випадку, коли учень можу бути свідком чи жертвою булінгу. З метою формування обізнаності учасників освітнього процесу про онлайн-безпеку в ліцеї проводяться такі заходи: зустрічі з учителями інформатики; офіцером служби освітньої безпеки закладу, проведено в кожному	Забезпечити проведення у закладі освіти інформаційно-просвітницьких заходів, орієнтованих на протидію будь-яким видам насилля та вирішення конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу.

	класі тематичні заходи. На загальноліцейні батьківські збори (7-11- класи) було запрошено офіцера служби освітньої безпеки. Надсилаються тематичні попереджувальні повідомлення батькам у батьківські групи. У ліцеї проводиться Тиждень безпеки в Інтернеті. Усі вчителі ліцею проходили тестування із використання інформаційних технологій в освітньому процесі на платформі «Дія. Освіта». У ліцеї ведеться облік відвідування учнями навчальних занять. У класних електронних журналах класні керівники ведуть щоденний облік відвідування та з'ясовують причину відсутності учня. За кожен пропуск учня батьки надають пояснювальні записки або довідки з медичного закладу. Якщо учень відсутній 10 днів і більше, адміністрація готує подання до Служби у справах дітей. Контроль за відвідуванням здійснює заступник із виховної роботи. Аналіз причин відсутності учня на навчальних заняттях здійснюється через зв'язок із батьками у Viber-групах та в телефонному режимі. Відбувається також очне спілкування батьків із класним керівником та адміністрацією. Якщо учень систематично пропускає уроки без поважних причин, а реакції з боку батьків на поведінку учня немає, адміністрація готує клопотання у відповідні органи. Заклад реагує на звернення про випадки булінгу. У ліцеї номенклатурою справ передбачений журнал реєстрації звернень громадян або інші журнали. Наявні заяви або повідомлення про випадки булінгу (цькування) в ліцеї. Проте факти булінгу не були підтверджені. Надходило звернення від батьків стосовно булінгу по відношенню до їхніх дітей. На підставі наказу комісією було організовано роботу щодо ознак булінгу. Усі матеріали проведеної роботи (накази, протоколи, інформаційний матеріал тощо) узагальнено та упорядковано. Факти булінгу не підтверджено. Під час опитування переважна більшість батьків (73,2%) вказала, що не зверталася до адміністрації і класного керівника, бо таких випадків не було; 19,2% батьків учнів вказали, що під час звернення до класного керівника та адміністрації проблема вирішувалась конструктивно і подібних випадків з дитиною більше не траплялося. Це підтвердила також і більшість учнів. На запитання анкети, чи потерпали від булінгу і чи були його свідком, до кого зверталися за допомогою, учні вказали, що зверталися: до класного керівника - 21 ос (19,8 %) до директора - 15 ос (14,2 %) до заступника директора - 11 (10,4%)	

	до педагогів - 10 (9,4%) до практичного психолога - 8 ос (7, 5 %) до педагога-організатора - 5 (4,7%) до соціального педагога - 5 (4,7%) ні до кого не звертався/зверталася - 17 ос (16 %) я не був/була свідком такої ситуації - 52 ос (49,1 %). На питання, чи допомогло звернення зупинити прояви булінгу, половина учнів відповіла, що після розгляду звернення булінг/цькування припинився; 18 ос (17 %) вказали, що звернення розглянуто, але булінг/цькування припинився на певний час; і третина опитаних учнів вказала, щозаходів реагування не було вжито. Переважна більшість учнів (87, 7%) вказала, що за останній рік у ліцеї та за його територією випадки психологічного насильства (крик, залякування, тролінг, маніпуляції, приниження, кепкування) з ними не траплялися. Однак третина опитаних учнів (11 ос (37,9 %) вказала, що зазнавала психологічного насильства від однокласників (11 ос (37,9%), від інших учнів ліцею; ще третина учнів (9 ос (31 %) вказала, що зазнавала психологічного насильства від вчителів. Психолог та соціальний педагог вказали, що в ліцеї вживаються заходи для попередження проявів насильства: проводяться профілактичні бесіди з учнями «Безпечні соціальні зв'язки», «Жорстоке поводження, насилля над дітьми», «Щасливе дитинство без насильства»; організовано кіноклуб для учнів: «Станція призначення життя»; продемонстровано відеоролик «Розкажи дорослому, якому довіряєш»; проведено години спілкування «Торгівля людьми», «Торгівля людьми. Розпізнай небезпеку вчасно»; проведено бесіди «Торгівля людьми - проблема XXI ст.», «Незнайомі люди. Правила поведінки». За словами психолога і соціального педагога, до них звертаються учасники освітнього процесу у випадках проявів насильства. Тематика звернень різна: конфлікти між учнями, соціальна поведінка дітей, фізичне насильство у системі взаємовідносин між учнями; порушення особистого простору дітей. Це підтвердила і більшість опитаних педагогів (32 ос (60, 4%), вказавши, що отримували (у разі потреби) допомогу від практичного психолога та/або соціального педагога закладу освіти; 2 педагоги (3,8) зверталися, однак не отримали очікуваної допомоги; і третина педагогів (35,8 %) до психолога і соціального педагога по допомогу не зверталася.	

	Переважна більшість учнів (88,7%) і 91,4% батьків вказали, що не зверталися по допомогу до психолога; 7 учнів (6,6 %) і 21 ос. (7,2 %) зверталися та отримали кваліфіковану допомогу; 4 учні (3,8%) і 3 (1%) батьків зверталися, однак не отримали очікуваної допомоги; 1 учень звертався, але йому було відмовлено (на це вказали і батьки). У ліцеї траплялися випадки ризикованої поведінки учнів: образи, вербальна агресія серед дітей; агресія, насилля, завдання шкоди здоров'ю; агресія щодо вчителя; кібербулінг; куріння; пошкодження майна, вандалізм; систематичні прогули без поважної причини. Для вирішення цих проблем була проведена робота з учнями, робота з батьками, звернення до офіцера служби освітньої безпеки, звернення до поліції, соціальних служб, служби у справах дітей, притягнення батьків до відповідальності. Для вирішення проблем, пов'язаних з булінгом та насильством, адміністрація ліцею співпрацює із офіцером служби освітньої безпеки закладу, із працівниками поліції. Психолог ліцею та соціальний педагог брали участь у проєкті «Почни з малого! Почни з себе!» в громадській організації «Видноколо»; організовували зустрічі з представниками Департаменту соціальної та ветеранської політики з питань попередження насильства, спонукали учнів до участі в конкурсі відеороликів на відповідну тематику. Також вони брали участь у засіданнях комісії з розгляду випадків булінгу у разі надходження заяв або повідомлень про випадок булінгу. **Критерій 1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі – керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви – достатній рівень.**	
У цілому за вимогою 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації : достатній рівень.		
Вимога 1.3. Формування інклюзивного , розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	**Критерій 1.3.1. Приміщення та територія закладу облаштовується з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування** У результаті спостереження за освітнім середовищем з'ясовано, що в ліцеї забезпечено безперешкодний рух територією; забезпечено безбар'єрний доступ до будівлі (пандус), проте відсутній безбар'єрний доступ до всіх приміщень закладу (2-4-і поверхи). Наявний дверний прохід, що забезпечує можливість проїзду візком. Водночас відсутня можливість безперешкодного пересування між	Системно порушувати клопотання перед засновником та відповідними органами місцевого самоврядування щодо виділення коштів на створення

	поверхами для людей з обмеженими можливостями, немає контрастного, рельєфного маркування на стінах та підлозі, перед та на кінці сходової частини. В ліцеї відсутня туалетна кімната для осіб з ООП («візочники» у закладі не навчаються). Є можливість вільного та зручного переміщення у навчальних кабінетах та користування меблями. Але для учнів базової та профільної школи відсутня можливість регулювати висоту учнівських стільців та столів. Шафи, полиці та стелажі надійно закріплено. У ліцеї реалізуються принципи універсального дизайну та розумного пристосування: розміщення інформаційної складової на першому поверсі, що є зручно для усіх учасників освітнього процесу; пристосування для осіб на візках колісних (учні, які на візках, в закладі не навчаються, але є пандус. Навчається дитина, яка має порушення опорно-рухового апарату, проте на милицях). На 1 поверсі розташована актова зала для проведення масових заходів, їдальня, приміщення для організації гурткової роботи, велика територія біля входу в ліцей для проведення масових заходів. Це є зручним для усіх учасників освітнього процесу. Наявна ресурсна кімната,однак недостатньо наповнена допоміжними та спеціальними засобами корекції відповідно до категорій освітніх труднощів учнів з ООП, які навчаються в ліцеї. У ліцеї наявне комп'ютерне обладнання відповідно до потреб учнів з ООП. В окремих кабінетах є мультимедійне обладнання (проєктор/дошка), демонстраційне обладнання. Здебільшого наявні дидактичні матеріали для розвитку ігрової діяльності (розвивальні ігри, моделі предметів, приладдя для малювання тощо). Є в наявності, але в неповній мірі, меблі спеціального призначення (балансир). Однак немає моделей площинних, об'ємних, муляжів, оскільки немає потреби. Наявні, проте в незначній мірі, засоби для сенсомоторної інтеграції, корекції когнітивної сфери (зокрема для осіб з синдромом гіперактивності та дефіцитом уваги). Наявні моделі площинні друковані; моделі звукові, проте немає інтерактивних. Частково наявне обладнання для забезпечення корекції мовленнєвої сфери, в тому числі з тяжкими порушеннями мовлення, оскільки немає в ньому потреби. Немає корекційних засобів навчання для осіб із сенсорними порушеннями (зі зниженим слухом та глухих учнів), оскільки немає в них потреби. Немає корекційних засобів навчання для осіб сліпих та зі зниженим зором, оскільки немає потреба в них. Наявне, проте в неповній мірі, обладнання в кабінеті психолога. Не все обладнання відповідає сучасним вимогам. Наявне, проте в неповній мірі, обладнання для	безбар'єрного архітектурного середовища. Покращити матеріально-технічне забезпечення навчальних кабінетів, що сприятиме ергономічній організації робочих місць та урахуванню індивідуальних антропометричних особливостей учнів. Адміністрації закладу розробити поетапний план створення ресурсної кімнати, наповнити її допоміжними та спеціальними засобами корекції відповідно до категорій освітніх труднощів учнів з ООП, які навчаються у ліцеї (розділ XI Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 23.04.2018 № 414); розширити перелік обладнання для проведення корекційно-розвиткових занять.

	проведення уроків фізкультури, корекційних занять із лікувальної фізкультури, ритміки (з урахуванням потреб дітей з ООП). **У цілому за критерієм 1.3.1. Приміщення та територія закладу облаштовується з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування – вимагає покращення.**	
	Критерій 1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами За результатами вивчення документації можна стверджувати, що в освітній програмі закладу наявна інформація про реалізацію інклюзивного навчання. Посади асистентів введено відповідно до висновків ІРЦ, проте в двох інклюзивних класах на підставі заяв батьків асистенти відсутні. У цілому, в інклюзивних класах працює 7 асистентів учителів, 1 асистент дитини. Є асистент дитини в групі подовженого дня. У наказах з основної діяльності є наказ про призначення асистентів вчителя, створення команд психолого-педагогічного супроводу та організацію інклюзивного навчання в цілому. У штатному розписі закладу наявні посади логопеда, практичного психолога, соціального педагога, асистента вчителя. Усі педагоги, які працюють в інклюзивних класах, мають посадові інструкції. Укладено цивільно - правові угоди з фахівцями для проведення корекційно-розвиткових занять. Укладено та затверджено директором графіки корекційно-розвиткових занять. В усіх розкладах є підписи батьків про ознайомлення. Відповідно до вимог створено Журнали обліку корекційно-розвиткових занять, де батьки засвідчують своїми підписами їх проведення. Інклюзивне навчання дітей з ООП забезпечене на підставі відповідних наказів, згідно зі складеними Індивідуальними програми розвитку для дітей з ООП, аналіз виконання яких та коригування розглядається на засіданнях команд психолого-педагогічного супроводу. У розробленні індивідуальних програм розвитку дітей з ООП беруть участь усі члени команд психолого-педагогічного супроводу: заступник директора ліцею, відповідальний за організацію інклюзивного навчання, практичний психолог та соціальний педагог, вчителі початкових класів та вчителі-предметники, класний керівник, асистент вчителя, інші спеціалісти батьки або законні представники дитини з ООП, медичний працівник закладу освіти (за потребою), асистент дитини, фахівці інклюзивно-ресурсного центру. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги) відповідно до розкладу проводять логопеди, практичні	Розробити комплекс заходів (семінарів, тренінгів), спрямованих на удосконалення методик й технологій роботи з дітьми з ООП. На засіданнях педагогічної ради проаналізувати рівень їх застосування в освітньому процесі. Систематизувати алгоритм планування, розподілу функцій і узгодження спільних дій між учителями і асистентами вчителя. Проводити навчання серед педагогів щодо форм організації діяльності та чергування видів роботи відповідно до індивідуальних можливостей дітей з ООП.

	психологи, учителі початкових класів («Лікувальна фізкультура») та вчителі фізичної культури («Лікувальна фізкультура»), учитель музики («Логоритміка»). Дітей з ООП педагоги систематично залучають до позакласної роботи, участі у різноманітних конкурсах (серед них є призери). Організовано методичний супровід педагогів: надаються індивідуальні консультації, проводять інструктивно-методичні наради, працює творча група з питань організації інклюзивного навчання. Здійснюється взаємообін інформацією про навчання та виховання дітей між батьками та педагогами. Результати опитування та спостереження за навчальними заняттями показали, що в ліцеї в основному забезпечується корекційна спрямованість освітнього процесу для осіб з ООП. Під час проведення навчальних занять більше половини педагогів 30, (58%) використовують додаткові матеріали для опанування навчального предмету, а спеціальне обладнання, допоміжні засоби для навчання відповідно до визначених потреб – 27 (52%) вчителів. Слід зазначити, що під час уроку переважно всі педагоги адаптують зміст навчального матеріалу, враховують темп сприйняття інформації дітьми з ООП, залучають їх до спільної діяльності з учнями класу. Більше половини педагогів добирають і чергують види діяльності та форми роботи під час організації освітнього процесу, що відповідають індивідуальним можливостям дітей з ООП. Проаналізовано діяльність учителя щодо організації роботи з учнями з особливими освітніми потребами (52 опитаних): переважна більшість вчителів адаптує або модифікує зміст навчального матеріалу; підбирає матеріали, форми роботи під час організації освітнього процесу; добирає види діяльності, що відповідають індивідуальним можливостям учня/учениці з особливими освітніми потребами; змінює (чергує) види діяльності, за потреби, між ними використовує перерви; враховує темп сприйняття інформації та навчального матеріалу учнем/ученицею з особливими освітніми потребами. Половина педагогів використовує спеціальні методи, технології та прийоми, методи альтернативної комунікації. За результатами самоаналізу діяльності асистентами вчителя (усіх 11) можна стверджувати, що майже всі педагоги адаптують матеріали до уроку відповідно до ІПР, здійснюють фізичний супровід дитини/дітей з ООП та забезпечують його/їхні соціально-побутові потреби, беруть участь у визначенні рівня(-ів) (оцінюванні потреби у наданні) підтримки. Усі асистенти вчителя стверджують, що надають додаткові пояснення дитині щодо виконання завдань (хоча результати	

	спостереження за навчальними заняттями свідчать, що на деяких уроках навчав лише вчитель); адаптують освітнє середовище з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку; залучають дитину з ООП до шкільних заходів; є учасниками команди психолого-педагогічного супроводу; беруть участь у розробці ІПР; ведуть щоденники спостережень з метою відстеження динаміки розвитку учнів; надають інформацію батькам, педагогам щодо особливостей розвитку дітей з ООП; здійснюють підготовку інформації для учасників команди супроводу, комунікують з фахівцями ІРЦ. Практичний психолог ліцею та соціальний педагог під час роботи з дітьми з особливими освітніми потребами використовують такі корекційні засоби навчання/обладнання: світлові столи-пісочниці для малювання піском, пазли, балансирну дошку, іграшковий набір для казкотерапії, трикутну мозаїку, конструктор ЛЕГО, настільні ігри, м'ячі різних розмірів, кінетичний пісок, хромбук. Корекція емоційно-вольової сфери відбувається на корекційних та індивідуальних заняттях із дітьми з ООП, на заняттях з елементами нейрокорекції. Цю інформацію підтвердили інші учасники освітнього процесу. Заклад освіти надає педагогічним працівникам методичну підтримку / допомогу шляхом підвищення кваліфікації, сприяє тісній співпраці з ІРЦ (зустрічі, семінари, консультації, участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу). В ліцеї створене об'єднання професійної спільноти асистентів вчителя, працівникам надається підтримка з питань організації інклюзивного навчання. **У цілому за критерієм 1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами – достатній рівень.**	
	Критерій 1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками, іншими законними представниками (далі - батьки) осіб з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти (у разі наявності таких осіб) Заклад освіти тісно співпрацює з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру. Працівники ІРЦ постійно надають консультації педагогам, долучаються до проведення засідань команд психолого-педагогічного супроводу, забезпечують нормативно-правовими документами. Індивідуальні програми розвитку розроблені для кожної дитини з ООП та заповнені відповідно до визначеної форми, затверджені директором, погоджені	Адміністрації закладу розробити розширені механізми комунікації, форми взаємодії, які забезпечать більш системне залучення всіх учасників освітнього процесу до підтримки дітей з ООП. На засіданнях педагогічної ради проаналізувати ефективність чинних механізмів співпраці з ІРЦ та батьками

	одним із батьків. До складу команд входять: заступник директора ліцею, відповідальний за організацію інклюзивного навчання, практичний психолог та соціальний педагог, вчителі початкових класів та вчителі-предметники, класний керівник, асистент вчителя, інші спеціалісти батьки або законні представники дитини з ООП, медичний працівник закладу освіти (за потребою), асистент дитини, фахівці інклюзивно-ресурсного центру. За результатами засідань команд супроводу укладені протоколи. Окрім того, видані накази з основної діяльності, у яких вказано, що до складу команд входять фахівці інклюзивно-ресурсного центру, які беруть участь у проведенні комплексної оцінки (директор ІРЦ). Працівники ІРЦ постійно надають консультації педагогам з питань особистісного розвитку дітей з ООП. Окрім того, співпраця з працівниками ІРЦ відбувається через постійний психолого-педагогічний та корекційно-розвитковий супровід дітей з ООП, спільні засідання команд психолого-педагогічного супроводу дітей ООП. З батьками учнів з ООП налагоджена тісна співпраця: долучено їх до розробки ІПР, до обговорення з педагогами цілей навчання, поступу дитини в навчальному процесі, досягнень, а також труднощів, які виникають. **У цілому за критерієм 1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками, іншими законними представниками (далі - батьки) осіб з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти (у разі наявності таких осіб) – достатній рівень.**	для забезпечення системного підходу до встановлення партнерської взаємодії
	Критерій 1.3.4. Освітнє середовище мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя Із метою створення умов для формування навичок здорового способу життя та екологічно доцільної поведінки в учасників освітнього процесу, у ліцеї запроваджено шкільну політику «мінімізації» відходів та сортування сміття, було проведено для учнів загальноліцейні лінійки для навчання сортуванню сміття та побутових відходів. Однак, не всі учні активно долучаються до такої роботи. Запроваджене енергозбереження (у переважній більшості навчальних приміщень та коридорах встановлене енергоефективне освітлення). На території ліцею наявні клумби, проте відсутні дослідні ділянки/екологічна стежина/метеорологічний майданчик/«зелений клас». Здійснено озеленення пришкільної території та класних кімнат.	Доцільно розробити комплексну внутрішню систему сталого розвитку з метою формування компетентнісно орієнтованого та здоров'язбережувального середовища. Предбачити створення дослідницьких ділянок, екологічної стежини тощо. З метою урізноманітнення освітнього простору розширити локації для фізичної активності, облаштувати інтерактивні зони, встановити додаткові

	У соціальній мережі «Фейсбук», наявні матеріали про участь учнів в екологічних заходах/проєктах/акціях. У кінці кожного семестру підводяться підсумки такої діяльності. Середовище закладу мотивує до рухової активності на території та у приміщеннях школи (учні мають доступ до спортивного обладнання під час перерв (на території ліцею), настільний теніс тощо. Наявні осередки, елементи інтер'єру, що зацікавлюють учнів до пізнавальної діяльності (візуалізація на стінах, підлозі, сходах, інсталяції), проте в незначній мірі. Наявне обладнання та засоби навчання використовуються у навчально-пізнавальній діяльності здобувачів освіти. У закладі здійснюється контроль та попередження спроб тютюнопаління та куріння електронних цигарок у приміщенні, на території ліцею. За результатами опитування учнів та педагогічних працівників освіти з'ясовано, що під час навчальних занять / позаурочних заходів переважно постійно або часто використовується мультимедійне обладнання (інтерактивна дошка, проектор, телевізор); комп'ютерна техніка і програми та / або інші гаджети; часто інформація візуалізується (карти, графіки, формули),постійно або часто використовується наочність, лабораторне обладнання та спортивний інвентар. **У цілому за критерієм 1.3.4. Освітнє середовище мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя – достатній рівень.**	елементи, які підтримують здоровий спосіб життя.
	Критерій 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо) У освітньому закладі є шкільна бібліотека. За результатами спостереження можна стверджувати, що учні ліцею відвідують бібліотеку на перервах і після уроків. Як показали результати опитування здобувачів освіти (усього 78 учнів), 11,3% дітей відвідують бібліотеку для самопідготовки, консультацій, проєктної роботи; 31,1% - для отримання необхідної літератури та підручників; 10,4% - під час заходів (зустрічей з письменниками, виставок учнівських робіт тощо); не відвідують шкільну бібліотеку – 59,4% опитаних. За результатами спостережень бібліотека не використовується як інформаційно-ресурсний центр, хоча є читальна зала, однак немає комп'ютерної техніки, електронної системи каталогів тощо.	Розробити концепцію трансформації бібліотеки в повноцінний інформаційно-ресурсний центр. А саме, створення читальної зали, забезпечення доступу до комп'ютерної техніки, а також організацію осередків для самостійної роботи учнів.

	У приміщенні бібліотеки ліцею організовуються різноманітні заходи: тематичні виставки, презентації книг, бібліотечні дні та уроки. Учні ліцею залучаються до організації та проведення цих заходів. Створено затишний куточок читача (що і підтвердили здобувачі освіти в анкетах). Отже, зазначена інформація дає підстави зробити висновок, що в ліцеї формуванню інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору потрібно приділяти більше уваги і покращити його стан. **У цілому за критерієм 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо) – вимагає покращення.**	
У цілому за вимогою 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору: вимагає покращення		

У цілому за вимогою 1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці: вимагає покращенн

У цілому за вимогою 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації: достатній рівень

У цілому за вимогою 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору: вимагає покращення.

Загалом за напрямом І. Освітнє середовище закладу освіти: вимагає покращення.

Члени робочої групи

_____ Мельничук В. В.
_____ Банькова С. В.
_____ Бачинська І. М.
_____ Пирогова Н. В.
_____ Жежук В. В.
_____ Климчук В. В.
_____ Шиловець О. К.
_____ Меліх Т.

_____ Дедух Д.